

องค์การกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก

Organisation of Petroleum Exporting Countries (OPEC)

เว็บไซต์ www.opec.org

สำนักงานใหญ่ เวียนนา ออสเตรีย

ก่อตั้งเมื่อ ก.ย.2503 โดยอิหร่าน อิรัก คูเวต ซาอุดีอาระเบีย และเวเนซุเอลา โดยการลงนามข้อตกลงที่ แบกแดด อิรัก

สมาชิก สมาชิกแรกเริ่มของ OPEC ได้แก่ อิหร่าน อิรัก คูเวต ซาอุดีอาระเบีย และเวเนซุเอลา จากนั้นมีสมาชิกเข้าร่วมเพิ่มเติมเรียงลำดับตามปี ได้แก่ กาตาร์ (ปี 2504) อินโดนีเซียและลิเบีย (ปี 2505) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ปี 2510) แอลจีเรีย (ปี 2512) ไนจีเรีย (ปี 2514) เอกวาดอร์ (ปี 2516) กาบอง (ปี 2518) แองโกลา (ปี 2550) กินี (ปี 2560) และคองโก (ปี 2561) ทั้งนี้ เอกวาดอร์ยกเลิกการเป็นสมาชิก OPEC ชั่วคราวเมื่อ ค.ศ.2535 และกลับเข้าเป็นสมาชิกอีกครั้งเมื่อ ค.ศ.2550 อินโดนีเซียยกเลิกเป็นสมาชิกชั่วคราวเมื่อ ม.ค.2538 และกลับเข้าเป็นสมาชิกอีกครั้งเมื่อ ม.ค.2559 สำหรับกาบอง ยกเลิกการเป็นสมาชิกเมื่อ ม.ค.2538 และกลับมาเป็นสมาชิกอีกครั้งเมื่อ ก.ค.2559 ส่วนกาตาร์ยังออกจากการเป็นสมาชิกเมื่อ ม.ค.2562 และเอกวาดอร์ออกจากสมาชิกอีกครั้งเมื่อ ม.ค.2563 ทั้งนี้ เมื่อ ค.ศ.2563 สมาชิก OPEC ประกอบด้วย 13 ประเทศ ได้แก่ แองโกลา คองโก กินี กาบอง อิหร่าน อิรัก คูเวต ลิเบีย ไนจีเรีย ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เวเนซุเอลา และแอลจีเรีย

เลขาธิการ นายมุฮัมหมัด ซานูสิ บาร์คินโด (Muhammad Sanusi Barkindo) ชาวไนจีเรีย ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ OPEC คนที่ 28 สมัยที่ 1 ตั้งแต่ 1 ส.ค.2559 (วาระ 3 ปี) และได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งอีกครั้งเป็นสมัยที่ 2 เมื่อ 1 ส.ค.2562

ภารกิจ กำหนดเป้าหมายร่วมกันด้านปิโตรเลียมของประเทศสมาชิก เพื่อประกันความยุติธรรมและเสถียรภาพของราคาปิโตรเลียม รวมถึงผลตอบแทนที่ยุติธรรมให้กับนักลงทุน ทั้งนี้ OPEC 13 ประเทศร่วมกับ Non-OPEC อีก 10 ประเทศ ได้แก่ อาเซอร์ไบจาน บาห์เรน บรูไน คาซัคสถาน มาเลเซีย เม็กซิโก โอมาน รัสเซีย ซูดานใต้ และซูดาน รวมเป็น 23 ประเทศ (OPEC+) ตกลงปรับลดการผลิตน้ำมันตามโควตาของแต่ละประเทศรวมกันวันละ 1.2 ล้านบาร์เรล ภายใต้ Declaration of Cooperation (DoC) เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมันจนถึง มี.ค.2563 แต่เนื่องจากประเทศผู้ผลิตน้ำมันดิบได้รับผลกระทบอย่างหนักจากสงครามราคาน้ำมันและการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้ OPEC+ ตกลงปรับลดกำลังการผลิตลงกว่าวันละ 9.7 ล้านบาร์เรล เมื่อ เม.ย.2563 เริ่มต้น 1 พ.ค.2563 และเพิ่มกำลังการผลิตวันละ 2 ล้านบาร์เรล ทำให้การปรับลดเหลือวันละ 7.7 ล้านบาร์เรล เมื่อ ก.ค.2563 เป็นต้นมา ทั้งนี้ แม้ OPEC+ จะตกลงกันไว้ว่าจะปรับลดกำลังการผลิตให้เหลือวันละ 5.8 ล้านบาร์เรลช่วง ม.ค.2564 - เม.ย.2565 แต่สถานการณ์การแพร่ระบาดระลอก 2 ในหลายประเทศทั่วโลก เฉพาะอย่างยิ่งยุโรป ในช่วงไตรมาส 4/2563 อาจทำให้ OPEC+ ยังคงปริมาณการปรับลดกำลังการผลิตไว้ที่วันละ 7.7 ล้านบาร์เรล เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมันไม่ให้ตกต่ำต่อไปจนถึงต้น-กลางปี 2564 และ OPEC+ จะมีการประชุมปรับเปลี่ยนตัวเลขการปรับลดกำลังการผลิตเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสภาวะเศรษฐกิจโลกและความต้องการน้ำมันดิบโลกเป็นระยะ

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการติดตามผลการดำเนินงานของประเทศสมาชิก OPEC+ (Joint OPEC-Non-OPEC Ministerial Monitoring Committee-JMMC) จัดตั้งขึ้นตามมติของที่ประชุมระดับรัฐมนตรี OPEC ครั้งที่ 171 เมื่อ 30 พ.ย.2559 เพื่อติดตามการดำเนินการลดกำลังการผลิตน้ำมันของ OPEC+ ตาม DoC โดยข้อเสนอแนะของ JMMC จะเป็นสัญญาณบ่งชี้การปรับลดหรือเพิ่ม หรือขยายเวลาในการปรับลดกำลังการผลิตของประเทศผู้ผลิตน้ำมันดิบในกลุ่ม OPEC+ ซึ่งที่ผ่านมา มีการประชุมของ JMMC มาแล้ว 23 ครั้ง ครั้งล่าสุดเมื่อ 19 ต.ค.2563 โดยประเมินว่า OPEC+ ปฏิบัติตาม DoC ตามโควตารวมของทุกประเทศได้เกินกว่าที่ตกลงกันไว้ แต่เรียกร้องบางประเทศที่ปรับลดกำลังการผลิตน้อยกว่าโควตาให้ปฏิบัติตามโควตาและปรับลดกำลังการผลิตลงอีก เพื่อเป็นการทดแทนปริมาณที่ไม่ได้ปรับลดในช่วงก่อนหน้าไปจนถึงสิ้นปี 2563 นอกจากนี้ ที่ประชุมยังประเมินว่า การฟื้นตัวของตลาดน้ำมันดิบโลกยังเป็นไปด้วยความล่าช้า เนื่องจากเกิดการแพร่ระบาดระลอก 2 ในหลายภูมิภาคทั่วโลก เฉพาะอย่างยิ่งในทวีปอเมริกา เอเชีย และยุโรป